

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Andrássy meglepetése.

A választói jog.

Plurális lesz.

Andrássy Gyula gróf, belügy-miniszter meglepetést szánt a nemzetnek. Ez a meglepetés hasonlíthat ahhoz a másikhoz. Azt a másikat egy adomabeli zsidó találta fel, aki, nagy titokban, tajtékszívójára rávésette a felesége arcát. Amikor az asszony meglepetése teljes és tökéletes volt, a férj így szólt: Rávészttem az arcod mását, mert le akarok szokni a dohányzástól.

Valamelyest hasonlóképpen cselekszik Andrássy, aki az általános választói jog tajtékjára rávésette a plurális arcot s azóta a nemzet kezd leszokni az általános választói jog követelésétől.

Mert ez a plurális arc a legjobb eszköze a riasztásnak. Annak se kell, aki ellensége, annak se, aki híve az általános választói jognak. Amaz is azt tartja és ez is azt tartja, hogy a választás maig gyakorolt rendje még mindig kedvezőbb, még mindig demokratikusabb, hagyományainknak megfe-

lelőbb, a magyarság supremáciájának biztosítására értékesebb, mint az a másik: a plurális, amely hadba gyűjti az általános, egyenlő választói jog híveit.

A régi rend nem ülteti a választókat más-más kocsiosztályba. A ki jegyet váltott: valamennyi első kocsiosztályon, vagy ha jobban tetszik, harmadikon utazik. És senkitől a jegyváltás jussát el nem vitatja, ha a törvényes kellékeknek megfelelni tud. Ha nincs jussa ma, jussa lehet holnap. Munkával, tehetséggel kikaparhatja. Közelebb is áll az általános választói joghoz, mint a plurális, mert nem lehet általános az, a mi nem nyugszik az egyenlőség elvén.

A pluralitással való aristokratizálást, a választóknak rendi tagoltságát türheti olyan ország, a melynek egységességét az egy fajhoz, egy nyelvhez, egy felekezethez való tartozandóság szimbolizálja; de nem bírja meg Magyarország, a melynek színre, izre, oly változatos az arisztokráciája, fajok, felekezetek és bábeli nyelvek szerint s a hol régtől ütköző ellentétek kiegyenlítése az ellenkormányzat bölcsességének feladata s nem új ellentétek mesterséges tenyésztése.

A választói reform.

Meg az adóreform.

Wekerle Ischlben.

Budapest, augusztus 5.

(Saját tudósítónktól.) Wekerle Sándor miniszterelnök ma Bécsbe utazott és minden valószínűség szerint csütörtökön délben jelenik meg a király előtt, hogy részletes jelentést tegyen a királynak a karlócai patriarkaválasztásról és egyben az uralkodó elé terjessze a minisztertanács döntését is.

A pátriárka választás.

A legnagyobb érdeklődéssel az elé a jelentés elé tekintenek, amelyet Wekerle a karlócai páriárka választás ügyében fog tenni. Ez a jelentés — mint ma már egészen biztosan tudják — kedvezőtlen lesz Zmejánovics Gábor verseci püspökre. Wekerle nem ajánlja Zmejánovicsot megerősítésre, miután a minisztertanács is ebben az irányban döntött. A minisztertanács döntése ez ügyben nem volt egyhangú és nem ment simán. Szerb radikális forrásból vett értesülés szerint Kossuth és Apponyi, amellet voltak, hogy a szerb radikálisokkal kötött paktumot meg kell tartani és állítólag maga Günther is, aki Karlócán, mint királyi biztos működött, Zmejánovics és a függetlenségi párttal korábban titkos szövetségben lévő radikális szerbek mellett nyilatkozott.

ANGOL ZEPHIR TENNIS INGEK FEKETÉNÉL

A debreceni diák.

Fráter Loránd és a nevelője.

A magyar nótá király, Fráter Loránd, kit szerzeményeiről az egész ország ismer már gyermek korában nagyon szerette a verseket és a hegedűt. Különösen nagy hajlama volt a versekhez, melyeket ő maga is megkísérelt olykor faragni. Gyermek korában a debreceni gimnáziumban tanult s innen dotálódik az ő különös pályafutása.

A nóták nagymestere különösen sokat köszönhet egykori nevelőjének, aki fiatal korában a hegedű iránt jelentkező nagy szenvedélyét felébresztette, megalapította benne a nóták nagy mesterét. Ez a nevelője egy előkelő debreceni családnak volt tagja. Szathmáry Sándornak hívják. Azóta, mióta ők együtt tanultak, nagyon hosszú idő telt el. A sors eltepte egymástól a két embert s azóta nem is látták egymást. Az utóbbi hetekben Fráter Loránd Lugoson járt. Itt egy napon inasa egy hírlapíró jelentett be nála.

Fráter Loránd előbb nem akart fogadni a zurnalisztát, de pár pillanatnyi habozás után mégis arra az elhatározásra jutott, hogy fogadja a lugosi újságíró.

Jól táplált, elegáns ur lépett be a nóták nagy mesteréhez, aki egykedvűen a szokásos hivatalos formák között fogadta az újságíró.

A fogadtatás kissé hideg volt, de azért csakhamar belemelegedtek a társalgásba.

— Azért voltam bátor felkeresni, hogy sziveskedjék elmondani a lapom részére nagy karrierjének kezdetét. Nevezetesen mi indította arra, hogy eme szép pályára lépjen.

— Szivesen elmondom, ezt még úgy sem kérdezték tőlem. Az anyám már nagy vonzalommal bírt a költészet és zene iránt. Ezt a vonzalmat én is átörököltem. Gyermekkoromban sokat foglalkoztam a versekkel és nagyon szerettem a dalokat. Kis fiú voltam és az anyám nevelőt akart mellém hozni.

A debreceni gimnáziumban azonban

akkor nem voltak olyan deákok, a kik eljöttek volna, mert már mindnyájan le voltak foglalva. Ekkor mondta az igazgató, hogy kísérelje meg édes anyám kihozni hozzám Szathmáry Sándort. Szathmáry Sándor egy debreceni előkelő család gyermeke volt, a kinek azonban nem volt szándékában nevelőnek menni. — Anyám mégis megkísérelte és Szathmáry ki is jött hozzám. Szabad időben ő hegedült. Nagyon szépen tudott hegedülni és én kértem, hogy tanítson meg erre. Kérésemet teljesítette is és ettől fogva úgy megszerettem a hegedűt, mint az életemet. Szathmáry szorgalmasan tanított és folyton biztatott engem. Azt mondta, hogy nagy veszteség volna elhanyagolni a nagy hajlamot, melyet akkor fedezett fel bennem a zene iránt. Ez a biztatás igen hízogó volt reám nézve és nem tett elbizakodottá, hanem annál nagyobb ambícióval dolgoztam. Nevelőm rövid idő múlva nagy elragadtatással beszélt előrehaladásomról, a mi engem csak jobban ösztökélt. Azután elváltunk egymástól. De

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szinszappana

A három függetlenségi minisztert azonban legyőzték Wekerle és Andrássy argumentumai, akik utaltak Zmejanovics multjára és arra a körülményre, hogy minderről az uralkodónak is tudomása van.

A választói reform.

A miniszterelnök utjának másik fontos tárgya: a választói reform. Erre vonatkozóan tegnap a kormány még azt a hivatalos kommunikét adta ki, hogy a tervezett választói reformról az ősz előtt semmit sem közöl a nyilvánossággal. Ma reggelre azonban a kormány maga szegi meg a tegnap önkéntesen tett fogadalmat. Egyik bizalmasával: Burgyán Aladár képviselővel ma a függetlenségi párt hivatalos lapjában megírta, hogy: *ma már egészen bizonyos dolog, hogy az új választói jog plurális lesz.* Ezt a megdöbbenő, de egyáltalán meg nem lepő vallomást követi egy másik, nem kevésbé szenzációs és pedig az, hogy: *az új választói jognak az a követelménye, hogy minden választó saját anyanyelvén írni, olvasni képes legyen.* Ami röviden annyit jelent, hogy az értelmiségi cenzus nem a magyar nyelv lesz egyedül, hanem a német, szerb, oláh és tót is. A koalíció a választói reformtól félti a jövő parlamentjének nemzeti karakterét. És ezt nem úgy oldja meg, hogy a magyar nyelv legyen a választói jogosultság főfeltétele, hanem úgy, hogy behozza a belga pluralitást.

Katholikus autonómia és egyebek.

Mіндеzen kívül Wekerle jelentést fog tenni az adóreformról, a már megszavazott végrehajtási novelláról, a jövő évi költségvetésről, a delegációk egybehívásáról és a — katolikus autonómia. Ez az utóbbi a legfontosabbak egyike a miniszterelnök előterjesztései közül.

A félhivatalos kommuniké.

A Bud. Tud. jelenti: Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ma

most is mondom, hogy minden tudásom, minden sikerem, a mit elértem, egyedül csak nevelőmnek köszönhetem.

— És hová lett a nevelője?

— Azt nem tudom, azóta hirt sem hallottam felőle, de a hányszor eszembe jut, mindig nagy hálával vagyok ő iránta és nagy lekötöttséget érzek magamban. És ezért szeretnék vele találkozni legalább egyszer, hogy ezt megmondhassam neki:

— Kedves mester, nem is gondolja, mily közel van hozzá a nevelő.

— Hogyan?

— Csak úgy, hogy én nem vagyok hírlapíró, hanem Szathmáry Sándor vagyok, jelenleg pénzügyi titkár, a ki valamikor régen, mint nevelő voltam ott.

Fráter Loránd e szavak után örömtől sugárzó arccal ugrott fel s átölelte az egykori nevelőjét s nagy örömet fejezte ki az iránt, hogy még találkozott vele.

A találkozás óta a mester és a titkár a lehető legjobb viszonyban élnek egymással.

Plutó.

reggel elutazott Ischlbe, ahová este érkezik meg. A miniszterelnököt holnap délelőtt ő felsége külön kihallgatáson fogja fogadni.

Gyilkosság az alkotmányért.

A törökországi átalakulás.

Marseille, aug. 5.

Az itt lakó török alattvalók török és francia zászlókkal és a török himnusz és a Marseillaise hangjai mellett a török konzulhoz vonultak, hol a török zászlót kitépték és éljeneztek. A konzulnak az új alkotmányhoz való hűségérzelmeiknek adtak kifejezést. A konzul örömének adott kifejezést a hazafiság ezen érzelmei felett; végül a szultánt éljeneztek.

Berlin, aug. 5.

A Kreuzzeitung a törökországi helyzetről beszél s azt mondja: Nem lehet kétség az iránt, hogy a portának időt kell engedni, hogy megmutassa, miképpen szándékozik elhatározását keresztülvinni, hogy a birodalmat belülről kifelé reformálja. Ambar mi, mondja a lap, a leküzdhető nehézségeket semmiképpen sem kicsinyeljük, mégis hajlandók vagyunk annak kedvező prognosztikont állítani, mert tényleg meg van az öntudat a helyzet nehézségéről és nem lehet kételkedni a szultán, a hadsereg, valamint az ifjútörök mozgalom hazafiságában. Az alkotmány megadta nekik az egyesülési és megérthetési formulát, amely eddig hiányzott.

Konstantinápoly, aug. 5.

A Funun Szerveti című ujság a nagyvezérhez intézett nyílt levelet közöl, amely a szultán politikai bölöségét kiemeli és a nagyvezér ellen az a vád, hogy a kritikus napokban semmit sem tett, sőt magát az alkotmányt a szultán biztatása és esküje ellenére megváltoztatta. A levél azzal a felhívással végződik, hogy a nagyvezér legyen részvétel az ország iránt és lépjen vissza, hogy oly férfinak osináljon helyet, aki a helyzet követelményeinek megfelelni képes. Ugyanez a lap közli, hogy Ul Izlam Seik, a Hatti-humaium olvasása közben a 10-ik szakasznál, amely a 27-ik cikkel ellentétben áll, felhívta tanukul a jelenlevőket arra, hogy a szultán jó szándékai iránt többé bizalommal nem viselkedjenek. A porta bizonyos tájékozott részéről ezt az értesítést megcáfolják.

Konstantinápoly, aug. 5.

Az utcák, különösen a porta környékén lassan-lassan visszanyerik régi képüket. Ezzel szemben tegnap délután egy tisztekből álló csoport megjelent a nagyvezéri hivatalban és ott a tett ígéretek teljesítését reklamálták. Tegnap délután különben egy másik incidens is történt, amely szerencsére az egyedüli, az alkotmányos mozgalom óta. Három matróz részeg

állapotban dühöngött az utcán és az alkotmányt gyalázta. Az utcán levő tömeg erre megtámadta a matrózokat, akik azonban négy embert megöltek. Erre a tisztek által vezetett tömeg megölte a három matrózt.

Konstantinápoly, aug. 5.

A nagyvezérnek a Journal Gazette lap üldözésére vonatkozó kérelmét a felebezési bíróság elvetette, mert az üldözésre semmi okot sem látott. A sajtó a nagyvezér tanácsaira azzal válaszolt, hogy magatartását megváltoztatja, mihelyt a kormány helyét egy másik kormány foglalja el.

Páris, aug. 5.

Az itteni ifjútörök és örmény bizottságok tegnap a belügyminiszterium előtt impozáns tüntetést rendeztek Franciaország tiszteletére. Clémenceau miniszterelnök a kolónia küldöttségét fogadta és kijelentette, hogy a francia kormány őszinte rekonstrukciónal kíséri a Törökország ujászületését eredményező mozgalmat.

Frankfurt, aug. 5.

(Saját tudósítónktól.) A Frankf. Ztg. jelenti: A már jelzett genfi ifjútörök kongresszusán arról fognak tanácskozni, hogy vajon időszerű volna-e most, hogy a párt Abdul-Hamid szultán lemondására törekedjenek. Még bizonytalan, hogy mit fog a kongresszus ebben a kérdésben határozni.

VÁRMEGYE.

Ki lesz a szoboszlói főkapitány?

A szomszédos Hajdusoboszlón a főkapitányi állás — G. Tóth Jánosnak polgármesterré választása folytán — megüresedett s így az nemsokára be fog tölteni. A képviselőtestület és a város közönsége a Fehér Gábor árvaszéki ülnök jelöltsége mellett foglalt állást, a ki nemcsak régi, hanem egyik legtehetségesebb tagja is a városi tisztkarnak. Erre az állásra többen, köztük egy fiatal, fővárosi rendőrtisztviselő is, pályáznak. Lesz a pályázók közt egy ismert ügyvéd is, a ki már be is adta pályázatát. Az állás kinevezés útján töltetik be, a kinevezésre jogosított főispánnak tehát könnyű helyzete lesz, mert a sok képesített pályázó közül nem lesz nehéz kiválasztani a legmegfelelőbbet. A pályázat még nem járt le s így nem lehet tudni, hogy hány pályázó van. Szoboszlón rendkívüli érdeklődéssel várják a döntést.

Debrecen a múlt hóban.

Havi jelentések.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Alig három bizottsági tag jelent meg a közigazgatási bizottság ülésén. A szakelőadók is szabadságon vannak: a helyettesek gyakorolgták magukat a statisztikai előadásokban. Még a pontosságáról ösmert Juhász Ignác se jelent meg, ami különben nem okozott fájdalmas feltűnést, mert legalább hamarabb darálták le a műsort.

Az ülésen jelen voltak Weszprémy Zoltán főispán elnöklete alatt: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Tüdös Kálmán dr. tiszti főorvos, dr. Dóczy Emil alügyész, Eisemann Oszkár pénzügyigazgató helyettes, Latinovics Mihály műszaki tanácsos, dr. Fejér Ferenc, Márton Imre és dr. Kocsár Gábor.

A Ganz-féle Villamossági R. Z.

legnagyobb szakértelemmel. — Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Telefon szám 568

Világítótetek, csillárok és szerelvények dus raktára.

Telefon szám 568

Építészvezetőség (Piac utca 72.) által készítettnek villamos-világítási- és

erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére

Az ülés megnyitása után felolvasták a kereskedelmi miniszter válaszára közgazdasági bizottság felterjesztésére. A miniszter azt feleli, hogy a menetrenden sokat változtattak Debrecen javára. Fejér Ferenc azt mondja, hogy nem sokat javítottak az állapotokon. Kassa és Erdély felé ma sincs meg a kellő összeköttetés Debrecennek. A bizottság úgy határozott, hogy a régi sérelem megszüntetése iránt december havában ír fel a kereskedelmi kormányhoz, hogy a májusi menetrend összeállításánál vegye figyelembe Debrecen forgalmi érdekeit.

Közegészség.

Az egészségügyi viszonyok javultak; a hevenyfertőző betegségek csaknem megszűntek. A gyermekek közt a bélhurut és a görcsök pusztítottak, ami a tisztátlan, hamisított tejnek vagy a gondatlanságnak a következménye. A piacvizsgálatokon sok éretlen gyümölcsöt koboztak el.

Született a múlt hónapban 244 gyermek, kik közül ref. 77 fiú, 83 leány, róm. kath. 23 fiú, 30 leány, gör. kath. 5 fiú, 4 leány, ág. ev. 1 fiú, 2 leány, zsidó 12 fiú, 7 leány. A halálozások száma 179. A természetes szaporodás 65. Bélhurutban 31, gümőkórban 23, görcsökben 14 esetben történt halálozás. Házasságra lépett 50 pár, akikből ref. 27, r. kath. 6, zsidó 4, vegyes vallású 13 pár.

Julius havában a közkórház betegforgalma a következő volt: július hónapban maradt 259, a hónap folyamán felvételt 336, elbocsájtott 329, meghalt 18 beteg; maradt augusztusra 248 beteg.

Polgármesteri jelentés.

Julius havában letartóztatott a rendőrség: lopásért 6, sikkasztásért 1, csalásért 2, kihágásokért 293 egyént, a kik közül 9 embert átadtak az ügyészségnek, rendőrileg büntettek 293 egyént. A városról eltoloncoltak 42, a városon keresztül toloncoltak 66, kényszerutlevéllel kiutasítottak 22, összesen 130 egyént.

Iparengedélyt váltott 33 iparos és ezért 370 korona folyt be az ipariskola céljaira. Kiadtak 88 drb munkakönyvet.

Elzállásoltak 1 tábornokot, 4 törzstisztet és 13 tisztet; a katonai létszám a következő volt: közös hadseregbeli: 1372 ember, 537 ló, honvédségi 909 ember, 414 ló, összesen 2281 ember, 951 ló.

Egy hónapi adó.

Julius hónap folyamán befolyt egyenes adóban 192,956, hadmentességi díjban 398, bélyegjövődékben 93,530, jogilletékben 29,995, díjjövődékben 2189, dohányjövődékben 205,121, határvámjövődékben 14,042, fogyasztási és italdóiban 25,833 korona. A pénzügyigazgatóság saját hatáskörében 10, a pénzügyminiszter utasítására 84 esetben adott fizetési halasztást.

Tanügy.

Julius havában a tanyai iskolák elmúlt tanévi szükségleteinek fedezésére 1020 koronát engedélyezett, a nagycseri és paci tanyai iskolák részére ifjúsági könyvtárt rendelt meg a miniszter. A földmívelésügyi kormány a gazdasági szaktanítók részére 4 hetes háziipari tanfolyamot rendez, amelyre felvette a debreceni gazdasági ismétlő iskola szaktanítóját is.

Egy urilány öngyilkossága.

Budapestről Székesfehérvárra.

Borzalom a vasuti sineken.

A lapokban a minap kurta néhány sorban volí jelezve a hír, hogy Székesfehérvárról a déli vasut mentén, közel a 157-es számú őrházhoz, egy feketeruhás fiatal hölgy holttestére bukkantak. A töltéshez, ahol a holttest feküdt, nincs átjáró és így több, mint valószínű, hogy a szerencsétlen nő önként ment a halálba.

A hullát, amelyet szombaton estefelé találtak meg, az ottani Szent György-kórház halottasházába vitték. A székesfehérvári rendőrkapitányság széleskörű nyomozást indított meg és a halott személyleírását körülbelül tudatta az ország minden közbiztonsági hatóságával.

Egy eltűnt leány.

A múlt hét csütörtökjén Kiri Ferenccel, egy szabó felesége, aki a József-körút 25. számú házában lakik, a rendőrségen Lévy kapitánynál bejelentette, hogy első férjétől való legidősebb leánya, Csuri Etel nyomtalanul eltűnt. Szerdán délben még ott volt alkalmazási helyén, a „Szivárvány” című vegytisztító intézet Ráday-utca 14. sz. fiókjában. Jóízűen elfogyasztotta az ebédet, amit neki Sándor öccse hozott hazulról. Azután meghagyta a kis fiúnak, hogy maradjon ott az üzletben; egy kis dolga akadt, elmegy, azután visszajön megint. Azóta a leánynak nyomaveszett.

A kapitány az eltűntek lajstromába vezette be a leány nevét és az asszony által adott személyleírást. Fekete kalap, fekete ruha, a nyakán egy ezüstlánc, rajta függőkének egy népszerű színész képe. Az egyik ujján aranygyűrűt viselt, amely egy „E” betűbe sodródott.

Szomorú vizontlátás.

Lévy rendőrkapitány tegnap magához hívatta Kiri Ferenccel és rábeszélte, hogy utazzon Székesfehérvárra, talán ott találja eltűnt leányát. Az asszony azonnal vasutra ült és jelentkezett a székesfehérvári kapitányságon. Amikor az asszony a függőt megpillantotta, azonnal tisztában volt vele, hogy itt a leányával szerencsétlenség történt.

Szivettéppő jelenet volt, amikor Kiriné megpillantotta a halottasházba, ahova agnoszkálás céljából hívták, — leánya megsemmisített holttestét.

Az asszony nekiesett a tetemnek és átkulesolva azt, félőrülten kiáltotta:

— Etekkám, édes egyeilen gyermekem, hát te is itthagytad anyádat!

Az asszonynak ugyan csak hetekkel azelőtt halt meg egy 15 éves leánya tüdővészben. Ezért járt a 17 éves öngyilkos Etel is gyászruhában.

A halottat tegnap este a kórházból eltemették.

Az öngyilkosság oka

Hogy mi vitte Csuri Etekkát az öngyilkosság elkövetésére, azt egyelőre a titokzatosság fátyola fedi. A leány igen szorgalmas volt, mindössze egy esztendeje, hogy a fővárosban laktak. Szegedről jöttek föl, ahol vegytisztító műhelyük volt. Amikor feljöttek Budapestre, a leány képeslapok rajzolásával is kereste a kenyerét. Néhány hónapja azonban a dr. Forgách-féle „Szivárvány” vegytisztító intézetben kapott állást.

A rendőrség nyomoz, hogy a leány a szerdától szombatig tartó időt hol töltötte és vajjon nem lappang-e büntény az eset mögött.

VÁROSHÁZA.

Jóváhagyás. A városi közgyűlés elhatározta, hogy a közcsatornázás előmunkálataira megteszi az előkészületeket. A határozatot a belügyi kormány jóváhagyta.

Tüdőbetegek nyilvántartása. A közigazgatási bizottság ülésén országos érdeklődésre számot tartó indítványt tett dr. Fejér Ferenc. Indítványozta, hogy a tüdővészesekeket úgy tartsák számon, mint a járványos betegeket. A tiszti főorvos helyeselte az indítványt és így Debrecen lesz az első város, ahol a tüdőbetegeket nyilvántartják.

Felirat a pénzügyi palotáért. A közigazgatási bizottság ülésén szóba hozták a pénzügyi palota építésének ügyét is, a mit most időszerűnek tartanak, mert hiszen

az új vármegyeház építése is a küszöbön áll. El is határozták, hogy megsürgeik és felírják a kormányhoz. Ez a határozat helytelen, mert az állam újabb áldozatokat fog követelni a várostól.

Harminc fűszerkereskedőt feljelentettek.

Sósorszeszt nem szabad árusítaniok.

A debreceni rendőrség bünygyi osztályán tegnap nem kevesebb, mint harminc debreceni fűszerkereskedő visszaéléséről történt följelentés. A följelentést Lukács Emil fővárosi lapszerkesztő tette, aki följelentésében előadja, hogy Debrecenben harminc fűszerkereskedő szembe helyezkedik egy nemrég érvényben levő miniszteri rendelettel, ami arról szól, hogy a különleges sósorszeszeket kizárólag csak gyógyszerárakban vagy drogeriákban árusíthatják.

A fővárosi szaklapszerkesztő által följelentett debreceni kereskedők pedig ezt a miniszteri rendeletet nem vették figyelembe, hanem zavartalanul árusították a különféle elnevezésű sósorszeszeket.

A rendőrség a harminc följelentett kereskedő ellen megindította az eljárást, valamint nyomozást indított az iránt, hogy található-e ilyen fajta sósorszesz még más fűszerkereskedőnél is.

Éhenhalt csecsemő.

Egy kis gyermek titokzatos halála.

Büntény, vagy gondatlanság?

A debreceni rendőrség bünygyi osztályát rejtélyes és titokzatos haláleset ügye foglalkoztatja tegnap délután óta. A titokzatos halálesetről K. Szalay Béla dr. rendőrorvos tett följelentést, amely arról szól, hogy Domokos József öt hetes csecsemő, lelene gyermek, aki Kálmán Ferencnének, Csokonai-utca 4. szám alatt volt gondozásában, meghalt és a haláleset okál kiéheztetést állapított meg. Ennek folytán kérte a nyomozás elrendelését az iránt, hogy az éhenhalás milyen körülmények között történt.

A rendőrség természetesen a nyomozást azonnal megindította, egyben pedig értesítette a rejtélyes halálesetről a kir. ügyészséget, amely a további vizsgálatot elrendelte.

A borzalmas halállal elhalt kis csecsemő holttestét még tegnap délután beszállították a közkórház halottas házába. A kir. ügyészség ez ideig még nem intézkedett az iránt, hogy a kis gyermek holtteste felboncoltassék-e, vagy nem.

A kis Domokos József kihült holtteste ott fekszik a közkórház halottas házában, a rendőrség pedig folytatja a nyomozást, hogy kiderítse, gondatlanság vétsége forog-e fenn a kis gyermek halálánál, vagy pedig egy sötét bünténynek lett-e áldozata a kis Domokos József.

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzre.
Minden csomag házhoz lesz szállítva.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege áru állap-
dóan frissen kaphatók.

UJDONSÁGOK.

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Colégium) nyitva Va-
sárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6.
Főiskolai anyakönyvtár (Collégium) nyitva Vasárnap
kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai
muzeum (Colégium) nyitva vasárnap d. e. 10-12.
— Városi muzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden
szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12-ig. —
Csokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden
szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Gőz-
tanszermuzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szom-
bat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Zenede
Csopó-utca 20. — Tornasarnok. Peterfia-utca 76. Kéz-
lyegyesítő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szarda-
és Szombat d. u. 2-5. Siketnéma tanintézet. Csopó-u.
Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanin-
tézet.) Dobány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági
tanintézet.) Vegyikísérleti állomás. (Pallagi gazdasági
tanintézet.) Közkórház. Péterfia-u. végén, betegok d. u.
2-4-ig látogathatók. Női klinika. Attila-tér. Gyermek-
menhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Péter-
fia-u. Vízgyógyintézet. A nagyerdőn. Dobánygyár.
Attila-tér. M. A. V. műhely. Állomás. István malom.
Péterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Venkert. Falk kefé-
gyár. Miklós-u. végén. Gebauer érekeoporsó gyár. Ho-
mökkert. Erőtakarmánygyár Margit fürdő telep.

* **A kamarák és a végrehaj-
tási törvény.** A kereskedelmi és
iparkamarák közös felterjesztéssel
fordulnak a kereskedelmi minisz-
terhez, hogy a végrehajtási törvény
kihirdetését és ezzel életbeléptetését
legalább egy évre halassza el. In-
dokolják a kamarák e lépésüket
azzal a zavarral és nyugtalanság-
gal, mely a hitelezők és adósok
körében előállt s melyből jelenté-
keny kára származik a kereskede-
lemnek. A kamarák közös küldött-
sége ma, csütörtökön tiszteleg ez
ügyben Szerényi államtitkárnál.
A debreceni kamara részéről Szabó
Kálmán elnök és Szávay titkár
vesznek részt a küldöttségben.
Ugyancsak ma a budapesti kamara
tanácskozó termében értekezletet
tartanak a kamarák a kormány
ama terve tárgyában, hogy nagy
államsegélyvel borközpontokat
létesít s azzal szabályozza a bor-
kivitelét. Az értekezleten a kamarák
képviselői és tekintélyes borkeres-
kedők vesznek részt.

* **Előléptetések.** A földmívelésügyi m.
kir. miniszteriumban bösei Buday Zádor
m. kir. műszaki tanácsost, Debrecen sz. kir.
város, Hajdu—Szabolcs—Szatmár és Szilágy
vármegyék vízépítési kerületi felügyelőjét a
királyi miniszteri osztálytanácsossá nevezte
ki; továbbá Vinnay Géza kir. műszaki ta-
nácsost, a debreceni m. kir. kulturmérnöki
hivatal főnökét a földmiv. m. kir. miniszter
a II. fizetési fokozatba léptette elő.

* **Közgyűlés.** Az iparos tanonciskolai
tanítók országos egyesületének hajdúvár-
megyei köre tegnap délelőtt az iparos
tanonciskola helyiségében, Dóczy Gedeon
elnöklete alatt gyűlést tartott. A kör első
sorban is az elnökség ama leiratával fog-
lakozott, mely a fontosabb tennivalók tár-
gyában kért a köröktől véleményt. A hajdu-
megyei kör első helyen is, az iparos tanu-
cok rajzoktatása iránt óhajt oly országos
intézkedést tétetni, a mely azt az egész
országban egységesévé óhajtja. Másod sorban
a tankönyvek népiesebb irányu nyelvezettel
kezdő átalakítását is óhajtja, mert a mai
nem felel meg ennek az óhajtnak, minden
résztelensége mellett. A kultuszminiszter

fenhatósága alatt akar maradni jövőben is
s nem óhajt átlépni a kereskedelemügyi
miniszter fenhatósága alá, mert alkotni,
ném lerombolni akarja azt, amit a kultusz-
miniszter 35 éven át épített. Az új ipar-
törvénytervezet 239. §-a képezte élénk vita
tárgyát, melynél a javaslatot, amit a jegyző
terjesztett elő, egyhangulag elfogadták. A
féláru vasuti jegy megnyerése iránt teendő
lépéseknél szintén elfogadtattott a jegyző
javaslata.

* **Nincs befőztnék való.** A be-
főzésre alkalmas gyümölcsöt fél-
érett állapotban szokták konzer-
válni a jó gazdaszonyok. Az utóbbi
időben a tulbuzgó piacvizsgálatok
alkalmával a befőztnék való gyü-
mölcsöt is elkobozták. A dolog
szóba került a közigazgatási bizott-
ság ülésén is és olyanformán hatá-
roztak, hogy az eladóknak táblán
kell hirdetni, hogy nem enni, ha-
nem befőztnék való gyümölcsöt
áruznak.

* **Ipartestületi ülések.** Ma délután 5
órákor az ipartestület előljárósága az ipar-
testület kis tanácstermében ülést tart. Tárgy:
mestereket igen közelről érdeklő folyó ügyek.
Ugyancsak a kis tanácstermében e hó 12-én,
szerdán délután 3 órákor békéltető tárgya-
lások lesznek, melyen a mesterek és mun-
kások között felmerült ügyek nyernek elin-
tézést.

* **Fráter Loránt eljegyzése.** Fényes
ünnepség volt tegnap Érsemlyénben — a
Fráter család ősi kuriáján. Az édesen bus,
magyar nóták koszos költője — az orszá-
gos hírű Fráter Loránt tartotta az eljegy-
zését Plósz Sándor volt igazságügyminiszter
leányával: Jenkével. A nagy fényvel, pom-
pával tartott eljegyzési ünnepélyen az elő-
kelő család széleskörű rokonsága is jelen
volt. Tömerdek sürgöny hozta az üdvözléte-
ket az ország minden részéből. Fráter Loránt
testvéröccsö a Debrecenben is széles kör-
ben ismert és osztatlan rokonszenvenek ör-
vendő Fráter Tamás államvasuti titkárnak.

* **A debreceni máv. üzletvezetőség**
hivatalosan tudatja, hogy a cs. kir. osztrák
államvasutak Berhometz—Mezybrody vona-
lán az összes forgalom ismét megnyitott.

* **Hamis mérlegek.** A debre-
ceni piacon általánosságban szokás
a hamis mérleg használata, amiről
tanuskodnak a folytonos vizsgálá-
tok is. Most is hat piaci árúst és
kereskedőt ítélte el a rendőrség és
az ítélet utáni napon újra rajtakap-
ták a hamis mérleg használatán.

* **A jövő év — véstetjes esztendő.**
Old Moore, a híres angol jósnő az 1909-ik
esztendőt véstetjes teljes esztendőnek jelzi.
Jóslása szerint egy nagy államférfi meg-
bukik, londoni szerkesztőségek felett véstet
vihar vonul el. Ezek azonban csak egyes
kisebb jelentőségű jóslatok, mert Old Moore
azt is bejelenti, hogy a március kellemetlen
hónap lesz az összes európai uralkodókra
nézve, az április egy világhírű pénzember
romlását és halálát rejteti, májusban Nev-
Yorkban óriási katasztrófa történik, nem
felejt el azonban a vigasztalást sem, mert
júniusban Mexikóban egy nagy aranybányát
fedeznek fel, mely bizonyára igen megörvön-
dezteti az emberiséget. Szeptemberben óriási
földrengés lesz Nyugatindianában, a november
csak az amerikaiaknak veszedelmes, a de-
cember azonban már Európa hajós nemze-
teit is remegésbe ejtheti.

* **Elhunyt városi hivatalnok.** Hor-
váth Kovács Dániel városi hivatalnok, folyó
hó 5-én délelőtt 8 órákor, életének 71-ik,
boldog házasságának 39-ik évében, súlyos
szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk
hűlt tetemei folyó hó 7-ikén, délután 3 óra-
kor fognak a Lorántffy-utca 38-ik számú
gyászháztól az Újtemplomban tartandó rövid
ima után a Kossuth-utcai temetőben örök
nyugalomra helyeztetni, mely végtisztessé-
g-tételre az elhunytnek jó barátait, kartársait
szomorodott szívvel meghívjuk. Áldás és
béke poraira. Bánatos neje: özv. Kovács
Dánielné született Henter Bodoky Terézia.
Nevelt fia: Csenger Bagossy Kálmán neje-
vel Főrizz Máriaival és gyermekeivel. Nevelt
leánya: Csenger Bagossy Jolán férjével
Bikfalvy Miklóssal. Gyámfia: Szabó Lajos.
A temetést Gebauer K. temetkezési intézete
rendezi.

* **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap
folyamán a következő haláleseteket jelen-
tették be az állami anyakönyvi hivatalnál:
Pongor Ilona ref. 14 hónapos, Szabó Ju-
liánna ref. 16 éves, Katóka Sára ref. 52
éves, Wachtler Gusztáv r. kath. 3 napos.

* **Vér a cséplésnél.** A debre-
ceni közkórházba tegnap két su-
lyosan sérült embert szállítottak
be, akik a cséplésnek, a cséplő-
gépnek lettek áldozatai. Az egyiket
Nagy Lajosnak hívják, a Gazda-
sági Akadémia munkása, aki a
cséplőgép lokomotívjának kereké-
ről, amint azon állva a lokomotí-
vot javította, leesett és az esés
következtében súlyos belső sérü-
léseket szenvedett, úgy, hogy foly-
tonosan vért köp. A másik szeren-
csétlenül járt ember Ugi Rác
János, monostorpályi lakos, aki
munka közben a cséplőgép dob-
jába esett és az eséstől nemcsak
súlyosan megsérült, de beszélő-
képessége is megromlott.

* **Eltűnt kis fiu.** Az éjszaka tíz óra-
kor jelentette a rendőrségen Végh Lajos
villámtelepi lakos, hogy hasonló névű négy
éves fia tegnap délután eltűnt. A kis
fiu eltűnésekor kék ruhát viselt. A rendőrség
keresi.

* **Súlyos szerencsétlenség érte**
tegnap Dobár Lajos máv. nap-
számot. Munka közben egy nagy
vasdarab jobb lába fejére esett,
amelyett szétzuzott. A súlyosan
sérült embert a kórházban gyógy-
kezelik.

* **Utcai botrány.** Az éjszaka tizenegy
órákor a Piac-utcan a Bika kávéház előtt
nagy botrányt okozott egy garázdálkodó
részes, aki a járó-kelöket is megtámadta.
Végre a rendőr bevitte a bűnügyi osztályra.
Nagy nehezen kivették belőle, hogy Tóth
Péternek hívják és juhász. A rendőrség az
eljárást megindította ellene.

* **A híres Dreyfus-ügy.** A Lifka-
Bioskop színház osztorfók, aug. 6. és péntek,
aug. 7-iki teljesen új és itt még nem
látott gazdag műsorának szenzációja. Ritkán
keltett olyan feltűnést eset, mint annak
idején a Dreyfus-ügy, a melyet az egész
világ olvasott nagy érdeklődéssel. Mi ma
már abban a helyzetben vagyunk, hogy
ezen szenzációs ügyet élethű mozgófény-
képekben bemutathatjuk, a mely Párisban,
a helyszínen több beavatott személy közre-
működése mellett felvételre került. A műsor többi
száma is csupa kitűnő ujdonságokból van
összeválogatva. Kiemelendő képek még: A

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék
vannak raktáron.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Kiváló minőségű angol rumok.

TÁVIRATOK.**A szerb külügyminiszter
a török helyzetről.**

Belgrád, augusztus 5.

(Saját tudósítónktól.) Dr. Milovanovics Milovan, az új külügyminiszter ma a következő nyilatkozatot tette egy külföldi lap itteni tudósítója előtt:

— A török kormány az alkotmány proklamálásával mindenesetre jóakarattal tett tanúságot. De a mostani statusquo semmi esetre nem maradhat fenn, akár sikerül a török kormány műve, akár nem. A reformáció legaggályosabb ellenségei egyébként az albánok. Albánia máris gyűlöhelye a reformellenes köröknek, úgy, hogy ők még komolyan is veszélyeztetik az alkotmányt. Ha ifjú törökök és albánok közt fegyveres összeütközésre kerülne a sor, a keresztény népek mindenesetre az ifjú törökök mellé és az albánok ellene fognak sorakozni.

Aehrenthal Ischlben.

Ischl, augusztus 5. Báró Aehrenthal hadügyminiszter e hó 11-én Bécsből Ischlbe utazik és az angol király látogatása alatt Ischlben marad.

Miniszterek fürdőzése.

Budapest, aug. 5. Kossuth Ferenc ma Pöstyénbe, Günther Antal pedig Iglófüredre utazott. Kossuthot ünnepélyesen fogadták.

Tiltott visszatérés.

Fiume, aug. 5. Fodor Oszkárt, a „Fiumei Tengerpart” volt szerkesztőjét, aki Abáziából átsétált Fiuméba, a rendőrség letartóztatta és tiltott visszatérés címén 5 napi elzárásra ítélte és a csirkefogók közé csukta. A fiumei magyarság körében nagy a felháborodás.

Utazás a levegőben.**A kormányozható léghajó.**

— Távirati tudósítás. —

Zeppelin 16 órai előre megsza-
bot utat tett Friedrichshafentől Ma-
inzig, a város felett szabályszerűen
megfordult és indult vissza Fried-
richshafen felé.

E mellett az esemény mellett
eltörpül minden, ami egyidejűleg a
világon történik. Oly mellékes, hogy
mit végzett a kétnapos miniszter-
tanács, hogy ki lesz a szerb patri-
árka, de mellékes az is, hogy
kik a világ császárai és elnökei,
mert az a találmány, mely tegnap
röpült végig diadalmas útján, tul-
fog élni mindannyiunkat, tul fogja
élni egész világrendüket és hatal-
masabb, jobb jövő felé fogja vinni
az emberi mindenséget.

Már a gőzmozdony is más ar-
cot adott a földnek és egy társa-
dalmi rendnek volt alapja; de a
kormányozható léghajó jelentősége
százszorta nagyobb. Múltó talá-
lmány, hogy az időszámítás kezdő-

pontja legyen, mert kétségtelenül
lezárul vele az eddigi történet. Az
eddigi korszakok mind ókorba sü-
lyednek és a kormányozható lég-
hajóval kezdődik az ujkor.

Halomra dől az egész eddigi
militarizmus és egy nap nagyobb-
bat fogunk haladni a világképe
felé, mintha száz évig egyebet
nem tennénk, mint Hágában kon-
ferenciáznánk.

És ebben a nagy, világrendítő
találmányban nekünk is van egy
kis részünk, talán nagyobb is,
mint a németeknek.

A Zeppelin hajókormányának
alapgondolata magyar mérnöké.
Schwartznak hívják az istenadttát,
akit magyar föld szült, de Magyar-
országon nem akadt senki, aki a
„hőbortjához” pénzt adott volna. A
németek megvették ezt a hőbortot
és milliókat költöttek rá és ennek
a hőbortnak a révén emelkednek
most az összes többi népek fölé és
magukénak fogják mondani a leg-
nagyobb földi találmányt.

Zeppelin utjáról a délelőtt fo-
lyamán a következő táviratok ér-
keztek:

A tegnapi ut.

Oppenheim, aug. 5.

A Zeppelin-féle léghajó Oppenheimmal
szemben egy nyugodt öbölben tartózkodik.
A délután folyamán kiegészítette a benzín-
készletet. A parton óriási néptömeg gyűlt
össze, mely gróf Zeppelint viharosan éltette
és a „Deutschland, Deutschland über alles!”
című dalt énekelte. Amint lealkonyodott,
megtették az előkészületeket a továbbta-
zásra. A léghajó a mainzi utászok segítsé-
gével a partról el lett vonszolva és egyne-
gyed 10 órakor este a közönség viharos hur-
rákiáltásai közben biztosan felszállt. A lég-
hajó először a Rajna folyása ellenében ment
és később Mainz felé indult.

Berlin, aug. 5.

(Saját tudósítónktól.) Mainzból 11 óra
30 perc kelettel jelentik:

Amikor tegnap délután Mannheimba
megérkezett a híre annak, hogy Zeppelin
Niersteinban leszállt, óriási tömeg tödült át
a közeli helységbe. Itt aztán megtudták,
hogy a léghajó a Rajna másik partján, Op-
penheimban hever. Persze mindenki át akart
menni és órákig tartott, míg a több ezer
főnyi tömeget esolnakokon és dereglyéken a
folyó tulsó partjára átszállították. Szemtanuk
látták, hogy a léghajó, amikor leszállt, kissé
előre hajolt, miközben a rudak elgörbültek
és eltörtek. Ezek azonban, úgy látszik csak
könnyű sérülések voltak. Közben a tömeg
több ezer főnyire szaporodott fel. Zeppelin
gróf egyik kísérője, akit kérdésekkel ostrom-
oltak, kijelentette, hogy Zeppelint, nem a
motorban esett kár, vagy valamely más sérü-
lés kényszerítették arra, hogy leszálljon.
Zeppelin azonban a kínáló kedvező al-
kalmat fel akarta használni arra, hogy ut-
közben kiköszön, megadta tehát a parancsot
a leszállásra. Közben már előre elterjedt a
hír, hogy Zeppelin le akar szállani, mert a
léghajónak benzínre van szüksége. Utászok-
kért küldtek, hogy a léghajó leszállásánál
segédkezzenek. Az utászok idejében megér-
keztek és benzint hoztak.

Tíz óra ütött az óra. A tömeg már elő-
készületeket tett rá, hogy az éjtel a szabad-

határkö című nagyhatású dráma, az életből
merítve. Francia tisztek lovagló iskolája
Saumurban. Ez a kép a világ legügyesebb
lovasságát mutatja be, gyakorlatozás köz-
ben. Remekek, természetes felvétel. E képre
különösen felhívjuk a sportkedvelő közön-
ség figyelmét. És azonkívül még néhány
gyönyörűen színezett kép kerül bemutatásra.
A n. é. közönség szíves figyelmébe! A
Lifka Bioskop az egyedüli, mely a m. kir.
kormány által a kinematograf terén elért
sikereit ezüst éremmel lett kitéve. —
Vállalatunknak több helyen állandó szín-
háza van, több mint 2.600.000 egyén által,
köztük magas és legmagasabb személyisé-
gek által látogatott és ezeknél nagy sikert
ért el. Ezért tehát a helybeli intelligens,
műértő közönségre is apellálunk. Kérjük
művállalatunkat rövid itt tartózkodásunk
ideje alatt számos megjelenésével megtisztel-
elni. Minden két napban új műsor. 15 tag-
ból álló, kitűnő zenekar. Az előadások tar-
tama 1 és fél óra. Helyárak új beosztása:
Számozott ülőhely 80 fillér, I-ső hely 60
fillér, II-ik hely 40 fillér, III. hely 20 fillér.
Tisztelettel: Lifka E. és fiai.

* Érdekes és változatos az a sok
szép kép, amely Letzter József műtermének
kirakataiban látható és naponta újabb fel-
vételek kiállításával az érdeklődők szórako-
zásául szolgál.

* Lezuhant a cséplőgépről.
Súlyos kimenetelű szerencsétlenség
történt tegnap az újföldi tanyán.
B. Molnár János napszámot, aki
a cséplőgépen dolgozott, végzetes
baleset érte. Szorgos munkája köz-
ben megcsuszott s a magas gépről
oly szerencsétlenül zuhant le, hogy
ballába a bokában eltört. A súlyo-
san sérült munkást szekeren Deb-
recenbe hozták s most szülei laká-
sán ápolják.

* Tanuló fizetéssel felvétetik Letzter
József műtermében.

* A legújabb divatu nap- és esernyők
csak az első debreceni ernyő gyárban Merk-
ler Sománál kaphatók, a legújabb kivitel-
ben s szolid árak mellett, Piac-utca 43.
sz. alatt.

* Szőke antik stílusú ékszer külön-
legességei Antalffy József könyvkereskedő
kirakatában megtekinthetők.

* Az újjáalakított Rákóczy-kávész-
ház ünnepélyes megnyitása csütörtökön este
lesz. A megnyitásra tisztelt vendégeimet és
barátaimat ez uton is meghívom. Tisztelettel:
Lévai Izsó, tulajdonos.

* Virág és tájkép festő minta, több
ezer mintában, igen olcsó árban, esetleg köl-
csön is kapható. Legjobb aranytöltő-tollak,
valódi angol s solingeni zsebkések nagy
választékban Thaisz Arthur papír-nagykeres-
kedésében, a Bika-szálloda mellett.

* Boston e hó 3-án, hétfőn kezdődött.
Schaf, táncmester.

* Kötött térfi harisnya 20 krajcár
angol zefir turista-ing 1.50 kor. a Rózsa-féle
volt Nyakkendő-király helyiségében, a fő-
posta mellett: Stern F. áruháza.

* Gyakornokul felvétetik 16-ik életévét
betöltött, intelligens fiatal ember Letzter
József fényképészeti és festészeti műtermé-
ben; a szabadkézi rajzban jártassággal
bíró előnyben részesül.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadó-
tala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint,
telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig,
délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szel-
lemi és anyagi részét illető minden megkeresés a
Debreceni Ujság nyemdzájára: Arany János-utca 37. sz.
ára intézendő.

ban töltse, amikor az utászok a léghajót hirtelen a folyó közepébe tolják. Pár perccel később a léghajó, mintegy láthatatlan kezekről emelve, felemelkedett. Mintegy 80 méternyi magasságban a motorok és propellerek elkezdtek dolgozni és néhány perccel később a léghajó eltűnt az éj sötét-félgében.

Tizenegy óra előtt tizenegy perccel a léghajó Mannheim felett lebegett és Biberich felé haladt tovább. Pár perccel 11 óra után újból megjelent Mannheim felett.

Mannheim, augusztus 5.

(Saját tudósítónktól.) Már a kora reggeli órákban egész Mannheim talpon volt, mert elterjedt a híre, hogy Zeppelin diadalutjában Mannheim fele fog elrepülni. Csak kevés ember kapott helyett azon a két gőzösnön, melyeket a város és forgalmi egyelet a Rajnán üzembe helyezett. A közönség legnagyobb része gyalog sietett a Rajna partjára. Az összes üzletekben megakadt a munka, mindenki kisietett és az összes magasabban fekvő pontokat megszállták. A városháza teteje, a templomok tornyai, a rajnai hajók, sőt a rajnai fürdőház is csak úgy feketélt a kíváncsiak tömegétől. A ludwigshafeni hidon el se fért az az embertömeg, mely a hid felé tolongott, hogy a léghajót onnan nézze. Mannheimben és Ludowigshafenben majdnem minden ház tetőn emberek voltak. A feszültség óráról-órára nőtt. Végre 2 óra 20 perckor, a déli láthatáron megjelent a léghajó. A jármű eleinte látszólag nagyon lassan haladt, de amint közeledett, mind tisztábban lehetett látni, hogy milyen gyorsan röptél. Imár a hajó körvonala is mutatkoznak. A léghajó képe megjelenik a Regina felett. Végre egészen tisztán látni a hajó vázát és csavarait. Zeppelin több manővert végeztet a hajóval. Feljebb emelkedik, leszáll és újra fel, hogy megmutassa, a léghajó kormányza mennyire engedelmessékedik. Általános meglepetést keltett, amikor a léghajó hirtelen függőleges irányt vett és felfelé haladt, hogy aztán vízszintes irányban ismét a Rajna hidja felé röptél. Ekkor már hallatszott a motorok egyenletes zúrogása, amint a léghajó bármiféle mellékzaj nélkül az országot irányában tovasiklik.

Az éjjeli ut.

Mannheim, augusztus 5.

Gróf Zeppelin 1 óra 45 perckor éjjel Mannheim felett szállt el.

Megváltozott utirány.

Stuttgart, aug. 5.

Zeppelin gróf, nem mint gondolták, a Rajna völgyén tért vissza, hanem ma reggel 4 órakor a württembergi határon ment át és 7 óra 10 perckor reggel Ludwigsburg felett látták.

Motorhiba a visszautazás alatt.

Berlin, aug. 5.

Stuttgartból jelentik, hogy Zeppelin gróf pár perccel nyolc óra előtt motorhiba miatt Esterdingen mellett nyílt mezőn leszállott. Utját valószínűleg hat óra felé fogja folytatni.

Zeppelin katasztrófája.

Berlin, aug. 5.

Borzalmas véget ért Zeppelin gróf repülési kísérletezése. A levegő meghódítására indult ember szármalmas tehetetlenségét bizonyítja a katasztrófa, de jelenti a büszke, germán szellem porbahullását is.

Az egész világ érdeklődése kísérté Zeppelin felszállását, sőt a nagyhatalmak aggodalmasan figyelték a germán szellem hódító útját

a levegőben, mert hiszen a jövő háboruját is a levegőbe helyezték a regényírók.

Ma történt meg az első nagy ut, amelynek végzetes eredménye a léghajó katasztrófája, a mely Ehtersinger német község mellett történt. A léggömbnek le kellett szállani, hogy az elillant 500 köbméter gázt pótolja. A leszállás nagyobb baj nélkül meg is történt.

Ezután történt a szerencsétlenség. A motor a gázfejlesztés alatt megtüzesedett és felrobbant. A két gépész közül az egyik azonnal meghalt, a másik halálán van.

Alig történt meg a robbanás, a repülőgép tüzet fogott és felrepült és a levegőben szétrobbant. A repülőgép teljesen úgy megsemmisült, hogy még a darabjait se tudták megtalálni.

HIREK.

A verőcei rablómerénylet.

Hajsza a tettesek után.

A Vác és Nógrádverőce között elkövetett rablómerénylet tettesei még mindig nem kerültek meg, bár a Verőcén összpontosított öt csendőrségi legénysége lankadatlán energiával keresi a merénylőket. Az eddig felkutatott nyomok egyáltalán nem vezettek eredményre, jöllehet, Kálló Antal váci rendőrkapitány két nappal ezelőtt még feltétlen borzalommal haladt azon az uton, amelyen a rablás elkövetésének napján indult el. Az eddigi sikertelenséget azonban nem lehet még kudarnak tekinteni, mert a nyomozó hatóságok abban a reményben dolgoznak, hogy a helyszínen talált bűnjeltek előbb-utóbb árulói lesznek a rablóknak.

A megtámadott kocsin tudvalevőleg egyedül Tóth György kocsis maradt sértetlen. A nyomozás első napjaiban a gyanu reá is irányult, de a csendőrség nem tudott bűnössége mellett bizonyítékot találni. — Ugyanígy jártak Vrbanics munkással, aki a vicinális építkezésnél munkaleügyelő volt. A kocsi több ízben kihallgatták, de a kihallgatások egyetlen pozitív eredménye csak annyi, hogy Tóth György eléggé pontosan le tudta írni a merénylők ruházatát. Az egyik rabló szürke ruhát viselt. A csendőrök, mint ma Verőcéről nekünk jelentik, most teljes erővel e szürke ruhás rabló után vetették magukat. Kálló rendőrkapitány estére várja vissza a járőröket. Teljes sikert remél, hogy a tetteseket elfogják.

Mig a csendőrök a verőcei határt járják, azalatt ambiciózus budapesti rendőrök, a kiket az ezer koronás jutalom csábít, külvárosi kávéházakban keresik a rablókat. Ma két jelentés is érkezett a főkapitányságra arról, hogy a merénylők valószínűleg a fővárosban tartózkodnak. Az egyik jelentés szerint egy munkás-külső ember egy körüti üzletben járt, a hol feltűnt, hogy sok pult nála. Egy másik rendőr azt jelentette, hogy a Baross-utcában levő „Kincsem” kávéházban gyanusnak tűnt föl előtte egy venpég, a kinél szintén sok volt a pénz. Más gyanus körülményt egyik rendőr sem tudott felfedezni a kiszemelt rablón.

Kellemetlen látogató. Götz Gusztáv, akinek a Nagymező-utc. 40. számú házában van a vendéglője, ma hajnalban arra ébredt, hogy a halószobájában valaki felkötött egy

széket. A zajra felriadt Götzné is, aki halálos rémületében segítségért kiáltozott. Az történt ugyanis, hogy éjszakára nyitva hagyták a földszinten lévő ablakot, amelyen Buzgó József rovott multu betörőtőlvalj bemászott. Az asszony segélykiáltásaira az éjszakai vendég gyorsan kerekelt oldott s azon az uton, amelyen jött, szó nélkül távozott. Az utca járókelők hajsztát indítottak a gyors iramban menekülő tolvaj után s szerencsésen el is osipték. A rendőrség letartóztatta Buzgót, aki legutolsó büntetését, két évi fegyházat a mult hónapban töltötte ki.

CSARNOK.

Első szerelem.

— Regény. —

(Folytatás.)

Máltai Ernő hebegve tette fel a kérdést:

— Mit akarsz tenni?

— Mit? Első sorban megmenteni tőled a leányomat, akit most boldogan ölelek kebleme, hogy idejében kiragadhattam a kezeid közül.

Olga, aki eddig édes anyját ölelte, most apjához húzódott, összecsókolta és megnyugtatólag sietett neki kijelenteni:

— Ugy sem mentem volna vele. Nem szeretem, nem szenvedhetem. Nem hallgattam rá. Őszintén szólva, én csak azért jöttem vele sétálva eddig, hogy megtudjam tőle, miért gyűlöli úgy Deressei bácsit, az én jóakarómat. De ő mindenről beszélt, csak erről nem. Folytonosan csak a szokást sürgette és azt akarta, hogy ezzel kényszerítsen benneteket a házasságba való beleegyezésre. Éppen menekülni akartam tőle, mikor te jó apám váratlanul megjelentél. A viszontlátás boldoggá tett. Az első pillanatban alig bírtam magamon uralkodni, de most már gyönyörűséggel öllelek téged s jó anyámat s a szívemet édes boldogság járja át, hogy titeket újra együtt láthatlak.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

Augusztus 5.

Budapesti gabonatőzsde.

5 fillérrel olcsóbb áron elkelt (50 kilogrammonként) 2.500 mm. buza.

Rozs, zab, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

Olcsóbb amerikai jegyzések folytán gyenge volt az irányzat a határidőüzletben. A gabonaneműek árai 5-10 fillérrel hanyatlottak.

A forgalom mérsékelte volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1120	1123-1117
Buza ápr. 1909.	1161	1158-1156
Rozs máj.	—	—
Rozs októberre	938	929- 930
Zab októberre	821	820- 819
Tengeri július	—	—
Teng. aug.	760	761- 762
Tengeri május 1909	728	729- 727

Budapesti értéktőzsde.

Jobb külföldi jegyzések és helyi, valamint bécsi vételek nyomán szilárd irányzattal folyt le a mai értéktőzsde. Az értékek árfolyamai barátságos hangulat mellett 1-2 koronával javultak. A forgalom élénk volt.

Apróhirdetések.

ELARUSITÓNÓ felvétetik ötven korona ovadékkal, negyven korona fizetésre. Cim a kiadóhivatalban. 9576

FIATAL ember lakást és kosztot keres. Cim a kiadóban. 9578

CSINOS fiatal ember megösmernedni óhajt fiatal leánynyal. Házasság nincs kívánva. Leveleket poste restante kérek „Szerencse” jeligére. 9577

Előre haladott idény miatt
mélyen leszállított árak!
az **Első Debreceni**
Ernyőgyárban
MERKLER SOMA
Piac-utca 43. sz.
Dus választék a legdivatosabb
nap- és eső-ernyőkben.
Izléses kivitel. Franola mellfűzők 3 koronától feljebb. Javitások és átalakítások gyorsan, pontosan és olcsón eszközölteknek

AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYHÁZY JÁNOSNÁL

Donogán és Somossy
Debrecen, kistemplombazár.
Menyasszonyi kelengye.
Szőnyeg- és divatruház.
Fürdőköpenyek, uszóruhák
Gyapju- és plüsch
utazó plaidek
!! Óriási raktára !!

Vendéglő- és kávéházi felszerelések.
A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból
„szabadalmazott jégsekreányeket“
önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket, tükrözött kerti golyókat, sodronyborítókat és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl
Kaszanyitzky Endre
üveg-, porcellán-, lámpa-, háztartási diszaruk nagykereskedése Piac-u 57.
Épület- és portále üvegezési vállalat.

Gazdaközönség szives figyelmébe ajánlom a Selypi cukorgyár **Kinosem** **erőtakarmányát**
lovak, szarvasmarhák, tejelő állatok, sertések, juhok és baromfiak takarmányozására.
Megrendelhető:
Horváth Gusztáv
vezérképviselő, Debrecen, Teleky-u. 79. szám.

Haszonbérbeadás!
Bereg megye déli részén Szabolcs megyével határosan, Csonkai község határában egy 1850 magyar holdas síkfekvésű
buzatermő birtok,
két majossal, egy uri lakkal haszonbérbeadó esetleg eladó.
Bővebb értesítést ad
Dr. Balázs Bertalan ügyvéd,
Debrecen.

Csipke- és színes
napernyő
leszállított árban !!
mesés olcsón kapható
Szépe Lajosnál
Kossuth-utca 5.
Borduros mosó árak
Legnagyobb választékban.

SARG-féle 60
KALODONT
LEJÓBB
FILLER FOG-CRÉME

Telefon 210
FÖLDES SÁNDOR
elektrotechnikai vállalata.
Debrecen, nagytrafik udvar.
Legolcsóbban és szakszerűen készít **villamos világítási** erőátviteli berendezéseket.
Házi és magán telefonok, villancsengők berendezését és évi jókarban tartását, valamint minden e szakmába vágó és legkomplikáltabb munkát.

Ott Károly et.
cég áruháza
Kossuth-utca, városháza alatt,
feloszlik.
A raktáron levő
FRANCIA GYAPJU
DELINEK
métere
43 kr.-ért
lesznek elárusítva.

gépétele és eserépsyár
az elismert karcagi legisztiabb anyagból gyártott kitűnő minőségű eserepei; az összes debreceni fakereskedésekben kaphatók, hol mindenkor 36 koronáért ezenként, bármilyen mennyiségben is beszerezhetők.
rendezett
A karcagi vasúti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel
Az építető és építő közönség figyelmébe!

HAJÓVÓ!
AZ
EUFONE
EGYÉZLI
TOLCSERNELKÖLI
LEG-
TÁKELETESEBB
ES KÉZITÁSKÁBAN-HORDHATÓ
BESZÉLŐGÉP:
EUFON PÉSZV. TÁRS. BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 2.
... KÉRJÜNK ÁRJEJZÉKET ...

aki halá-
ott. Az tör-
hagyták a
en Buzgó
bemászott.
éjszakai
s azon az
vozott. Az
k a gyors
szerencsés-
tartóztatta
ét, két évi
e ki.

l a kér-

nteni tőled
an ölele
dhattam a

át ölelte,
ókolta és
nteni:

vele. Nem
m hallgat-
sak azért
megtudjam
bácsit, az
l beszélt,
a szökést
kényszer-
való bele-
tam tőle,
elentél. A
5 pillanat-
alkodni, de
téged s jő
szág járja
alak.

de.

le.
t (50 kilo

tán gyenge
bonaneműek

Változás

123-1117
158-1156
999-930
820-819
761-762
729-727

yi, valamint
al folyt le a
barátságos

na ovadék-
m a kiadó-
9576

res. Cim a
9578

edni óhaj-
s kitarva
Szerencse"
9577

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

TISZTA multu valóban művelt urbölgővet nagyobb összeggel támogatnék. Csakis teljes című Komoly leveleket kérek földbirtokos jellegre Kisvárdra poste restante. Kalandor nők kizárva.

KEDVES kis bogaram, nem tudom elgondolni, hogy miért nem irsz. Leveled várom, csókolak számtalanszor.

AJÁNLAT.

DIVATOS áttörött harisnyák, férfi és gyermek, felharisnyák, soknik jutányosan beszerezhetőek Márton Gyula rövidáru üzletében Fő tér 9. Bika szálloda mellett. Harisnyakötést és fejelést átvállal. 8594

4 szobás lakás kényelmes mellékhelyiségekkel és egész udvarral kiadó, azonnal átvehető esetleg a ház is eladó. Cim a kiadóban.

KIADÓ két nagy szoba irodának, vagy gargon lakásnak. Deák Ferenc-utca 13. 9494

FÉRFI-, női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 8144

HARISNYAKÖTŐ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

KÉT csinosan butorozott szoba mely iroda helyiségnek is alkalmas azonnal kiadó. Szent-Anna-u. 5. sz. 9478

PIAC-U. 72. sz. alatti Lukács palotában egy szép nagy üzleti helyiség megfelelő pince és mellékhelyiségekkel 1908. november 2-től kiadó. Ertekezhetni ugyanott az ügyvédi irodában. 9489

CSEMEGE s. öllöt korsi termés 5 kilogrammos kosarakban szállit Darvas Miksa szálló kivitele Teleky-u. 104. Telefon 294.

EGY csinosan butorozott szoba kiadó, ugyanott bent étkezésre jó házi koszt kapható. Szent-Anna utca 58. sz. 8733

BUTOROZOTT utcai szoba kiadó. Teleki-utca 79. sz. Ugyanott 2 szoba, konyha és pince azonnal kiadó jó ivó víz az udvarban. 9574

KIADÓ 4 szobas utcai lakás szép udvar jó víz Nap-u. 5. sz. 9575

KERESLET.

KÉT ügyes varróleány felvétetik, Péterfia 18. hátul az udvarban. 9565

EGY ügyes szakképzet kocsis fényező Pauchly Béla gépgyárban H.-Nánás állandó munkára azonnali belépésre keresetik. 9556

JÓ házból való középkorú nő, gyermektelen házaspárhoz házvezetőnőnek keresetik. Cim a kiadóba. 9404

EGY fűszerkereskedő segéd felvétetik, Grósz Lőrinc üzletében, Mester-utca 45.

VETELRE esetleg bérletre keresek három szoba, előszoba és szükséges helyiségekkel bíró, egészséges, jó, lehetőleg új házat. Ajánlatokat ár, utca, házszám megjelölésével, részletes leírással kérem. Cim a kiadóban. 9320

UJSÁG kézbesítő asszonyok felvétetnek a kiadó hivatalba. 9573

ÜGYES leányok gyümölcs elárúsításra felvétetik a vasuti állomáshoz, értekezni Krausz Kálmán, Hatvan utca 2. 9345

ELADÁS.

ELADO ház Széchenyikert 8., szép gyümölcsös és konyhakertszettel, betegség miatt sürgősen eladó. Gyárnak is alkalmas nagy hely.

KATASZTRALIS holdanként 230 frtért 27 hold kitértől szőlőföld eladó. Tulajdonos Geréby Pálnál bővebben. 9495

ELADO 1 drb. használt, de jókarban levő légnomású szivattyú kazán, vezetékekkel együtt, 1 drb. szintén használt de jó karban levő szivó-nyomó, lendkereskes szivattyú, mely 20 méter magasra is felnyomja a vizet. Cim Máthéi János Péterfia 19. sz. 9447

EGY jó forgalmu kisvendéglő, családi körülmények miatt, berendezéssel együtt azonnal eladó.

A villamosapás veszedelme

növekszik a tapasztalat szerint, tehát a * kinek nincs, szereltesse fel házat *

VILLÁMHÁRITÓVAL,

a kién pedig van, vizsgáltsa meg, mert ha hibás, akkor nem hasznos, hanem veszélyes. — Ugy felszereléseket, mint vizsgálatot a legjutányosabban végez:

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár- és villamos szerelési vállalat

Kossuth-utca 1. Telefon 168. sz.

Legjobb órák,
legszebb ékszerek
szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

SZÜLÖK,

kik elemi iskolás tíu- vagy leánygyermeküket német szóra Szepeségre (Gölniebanya) öhajjták adni, forduljanak: **Poták István** tanítóhoz Gölniebanya, a ki készségesen minden levélre válaszol. 1784

Moskovits József
ariszabó divatterme
Angol és hazai szövet
ujdonságok raktára
A legelegánsabb
uri ruha különlegesség
elsőrendű szabóműhelye
* Piac-utca 46. szám az udvarban. *

Fényképészeti szaküzlet.
Löbl Gyula
és Társa
latszerezés
Debrecen, Piac-utca 63. szám.
Az összes fényképészeti cikkek:
lemezek, papírok, előhívók állandóan raktáron.
A sötét kamara minden amaturnak **dijtanul** rendelkezésére áll.
Fényképező készülékek 6 kor. feljebb.

Épületekkel kellőképen felszerelt
600 magyar holdas
tagbirtok a tiszafüredi határban, állami műint. mellett, két vasuti állomástól három kilométernyire, 20 hold dohányengedéllyel hásonbérbeadó, esetleg eladó.
Felvilágosítást ad: **Dr. Dóczy Emil** ügyvéd Debrecen, Piac-u. 7. sz.

Máthéi János

légszesz és vízvezetési vállalata

Debrecen, Péterfia-utca 19.

Telefonszám 321. 17

Légszesz, vízvezeték, angol closett, csatornázás, szivattyú, a legmodernebb fürdő berendezési, gőzfűtési, központi vízmelegítő készülékek, épület és bádigos munkák jótállás mellett és minden szakmában előforduló javítások **szakszerűen, gyorsan, és jutányosan eszközöltetnek.**

Ajánlom kiténően
* szerkesztett *

láncos kutamat
teljesen zárt,
fagymentes, nagy munkát végez.
Ugyisint ajánlom szabadalmazotti
kézidaráló gépem
darál óránként 25 liter terményt.
Megrendelhető: Bajzáth Ignácnál Székelyhídon.

Rose Dezső

Debrecen, Piac-u. 55. sz.

Legmegbízhatóbb

bevásárlási torrás

ékszerekre,

arany-, ezüst árukra

és pontosan járó

ZSEBÓRÁKRA.

Jegygyűrük,

menyasszonyi kelengyék

nászajándékok

állandóan dus választékban kaphatók.

!! Olcsó szolid árszabás !!